

Salon Sporlar? Hakemlerine Yönelik Mobbing Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Salon Sporlar? Hakemlerine Yönelik Mobbing Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29965>

Özet

Salon Sporlar? Hakemlerine Yönelik Mobbing Ölçe?i, 2014 y?l?nda Serkan Hac?cafero?lu taraf?ndan geli?tirilen, salon sporlar? alan?nda görev yapan hakemlerin maruz kald??? psikolojik taciz (mobbing) davran??lar?n? ölçmek amac?yla olu?turulmu? bir araçtır. Ölçek, tek boyutlu bir yap?ya sahip olup 14 maddeden olu?maktadır. 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lan bu ölçek, yap?lan geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? sonucunda yüksek psikometrik özellikler sergilemiştir.

Anahtar Kelimeler

Salon sporlar?, Mobbing, Hakem, Psikolojik Taciz, Ölçek Geli?tirme, Cronbach Alfa, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Serkan Hac?cafero?lu

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, salon sporlar?nda (basketbol, voleybol, hentbol vb.) görev yapan hakemlerin mesleki ya?amlar?nda kar??la?t?klar? sistematik y?ld?rma ve psikolojik taciz (mobbing) eylemlerinin s?kl???n? ve ?iddetini standart bir yöntemle ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, bu özel meslek grubunun ya?ad??? olumsuz deneyimleri bilimsel bir çerçevede de?erlendirerek, spor yönetiminde etik ve çal??ma standartlar?n?n iyile?tirilmesine katkı sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçek, hakemlerin performanslar?n? ve psikolojik iyi olu?lar?n? olumsuz etkileyebilecek olan mobbing davran??lar?n? tanımlamak, düzeylerini belirlemek ve bu alanda yap?lacak akademik ara?t?rmalara güvenilir bir araç sunmak üzere tasarlanm??tır.

Yap?

Salon Sporlar? Hakemlerine Yönelik Mobbing Ölçe?i, spor hakemlerinin maruz kald??? mobbing alg?s?n? ölçen tek boyutlu (tek bile?enli) bir yap?ya sahiptir. Ölçek, 14 maddeden olu?maktadır ve yaptlar 5'li Likert tipi bir ölçek üzerinde toplanmaktadır.

Derecelendirme sistemi ?u ?ekildedir: 1-Hiçbir zaman, 2-Nadiren, 3-Bazen, 4-S?k s?k, 5-Her zaman. Yüksek puanlar, hakemlerin daha yüksek düzeyde mobbinge maruz kald??? alg?s?n? göstermektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) ile incelenmi?tir. Örneklem yeterlili?ini test eden KMO de?eri 0.857 olarak belirlenmi?tir, bu da veri setinin faktör analizi için oldukça uygun oldu?unu göstermektedir. De?i?kenler aras?ndaki korelasyonun anlamlı?n? test eden Bartlett's küresellik testi sonucu ise ($\chi^2=463.114$; $p<0.00$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmu?tur.

Madde-toplam puan korelasyon katsay?lar? 0.55 ile 0.86 aras?nda de?irmektedir, bu da her bir maddenin ölçülen genel yap?yla güçlü ve pozitif bir ili?kiye sahip oldu?unu kan?tlamaktadır. Ayrıca, maddelerin faktör yük de?erleri 0.48 ile 0.76 aral???nda olup, maddelerin tek faktöre yeterli derecede yüklendi?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlı?k güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Toplam 14 madde üzerinden hesaplanan Cronbach Alfa de?eri 0.82 olarak rapor edilmi?tir.

Bu katsay?, genel kabul görmü? psikometrik standartlara göre ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu ve tutarlı ölçümler yapabildi?ini do?rulamaktadır. Bu yüksek iç tutarlı?k, ölçe?in salon sporlar? hakemleri popülasyonunda güvenle kullanılabilece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Geli?tirme çal??mas?nda kullanılan aç?mlay?c? faktör analizi, ölçe?in beklenen ?ekilde tek faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu tek bile?en, mobbing davran??lar?n?n genel etkisini temsil etmektedir.

Faktör analizinde elde edilen yüksek KMO de?eri ve anlamlı Bartlett's küresellik testi sonucu, tek faktörlü modelin veri setini ba?arılı? bir ?ekilde açıklad???n? göstermektedir. Madde faktör yüklerinin yüksek olmas? (0.48-0.76), tüm maddelerin ayn? temel psikolojik yap?y? ölçtü?ünü desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (14 Madde)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Spor Hakemleri

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Salon sporlar?nda görev yapan aktif hakemler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme (1=Hiçbir zaman, 5=Her zaman).

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Taciz, Spor Yönetimi, Spor Psikolojisi, Hakemlik, KMO, Faktör Yüğü, Bartlett's Testi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresi: serkanhacicaferoglu@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Makale referans?nda belirtilen yazar?n akademik kurumu.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, Serkan Hac?cafero?lu taraf?ndan 2014 y?I?nda geli?tirilmis? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlı? kullan?m? için sorumlu yazar Serkan Hac?cafero?lu ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Makalenin orijinal PDF'ine buradan ula??labilir: atif.sobiad.com.

Ölçe?in orijinal PDF dosyası ise ?u adresten indirilebilir: salon-sporlari-hakemlerine-yonelik-mobbing-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Hac?cafero?lu, S. (2014). Salon Sporlar? Hakemlerine Yönelik Mobbing Ölçe?inin geçerlik ve güvenilirli?inin belirlenmesi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 1, 789-797.

Salon Sporlar? Hakemlerine Yönelik Mobbing Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte do?rudan listelenmemi?tir. Ölçek, tek bile?enli bir yapıda olup toplam 14 maddeden olu?maktadır. Maddelerin tam metinlerine ve puanlama detaylar?na ula?mak için yukarıda belirtilen kaynak makaleye ba?vurulması gerekmektedir.